

MONIKA TOPMAN:

Eugen Kapi uus ooper on loogiliseks jätkuks tema varasemale lavamuusikale. Helikeelet ja teostusprintsipiidelt on ta vahest kõige lähedasem «Rembrandtile». Kuid võrreldes viimasega on uues ooperis veelgi suurenenud sõna osatähtsus. Ühelt poolt ilmneb see retsitiivsete elementide tungimises tegelaste soolonumbritesse, teiselt poolt on autor ooperisse sisse toonud ka puhakujulise kõnedialoogi. Muidugi on ooperi muusikás kokupuutepunkte ka E. Kapi varasema loominguga — individuaalne stiil on selgelt tunda. Muinasjutuoperina on «Enneolematu ime» kahtlemata mõeldud eeskätt lastele, kuid nii tekstis, muusikas kui ka vaimukas lavastuses on nüansse, mis oma sisuliselt tähenduselt võiksid olla adreseeeritud nii sama hästi — või pigemini — täiskasvanud publikule.

ESMAMULJEID ESIETENDUSELT

AVO HIRVESOO:

Tavaliselt tehakse juubelite puhul kingitusi juubilaridele. Seekord aga tuli kingitus juubilarilt endalt — ja tuhandetele. Esietenduse päeval seadsid sajad oma šammud «Estonia» teatri poole, et oma osa vastu võtta.

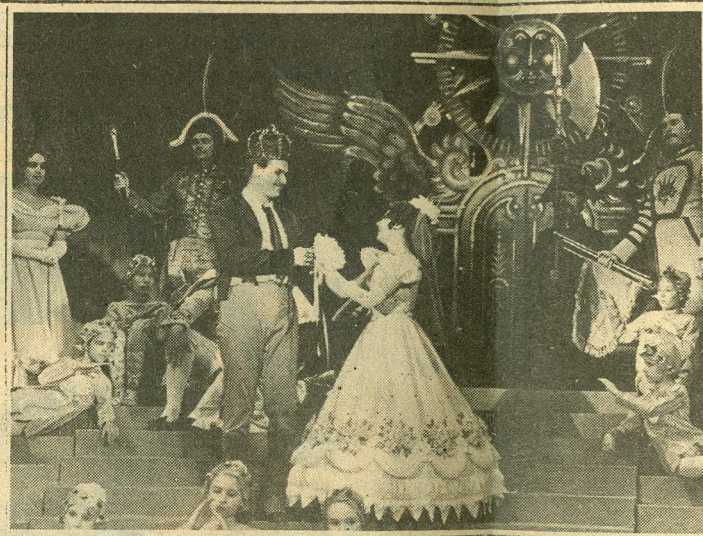
Piirdugem siinkohal paari üldmuljega, mis esietenduse õhkkonnast ise kaasa tulid.

Autori 11. muusikaline lavatükk igatahes õnnestus (kõigi eelmiste loetelu on toodud kavvas). Pöördumine Anderseni igihalja muinasjutu poole on juba iseenesest lask kümnesse. Ja kui üllatavalt tänapäevaselt kõik kõlas! Kui palju ridadevahelisi viiteid ja nükkeid, samuti otseütlemisi, mis haakuvad imehästi ka 1980. aastate maailmapilti, peegeldades sellest taas nõmeduse, kurjuse ja nurjatuse eninast varjata püüdvat alastust. Eks

selles avaldu ka helilooja-kodaniku suhe maailmaga, kunstniku hoiak, vastutus ja humanism. Eugen Kapil ja teatril on muinasjutu kaudu öelda märksa enam, kui algmuinasjutt eeldada lubas. Anne võib luua palju head, aga ka kurja. Pole sugugi ükskõik,

kas «imed» luuakse inimkonna teenimiseks või hävinguks.

Ühekordse kuulamise-vaatamise järgi on igatahes selge ka see, et autoril on iga tegelase muusikalised karakteristikad õnnestunud: Peategelase ime tiksumine raamistab tervet ooperit. Lausa leidlikud on

Printsess — Sirje Puura, Noor Meister — Väino Puura.

Musta Prints kujundid. Ka kõigi ülejäänud osaliste muusikalised karakteristikad olid hästi tajutavad ja tegelast seesmiselt avavad.

Noore Meistri kuju on algul, ütlesin, pisut colasbreugnollik, vahetu. Kuid tunnete tärgamine toob muutuse. I vaatus stseenis, kus Noor Meister laulab Printsessile, on vahest isegi liialdatud heroismiga. (Või tekitas neid assotsiatsioonid tsitaadike Raju temaatikast «Vabaduse laulukust»?) Noor Meister on minu arvates rohkem heatahtlik ja lõbus kavalpea kui kangelan. Hästi meelde jäävad olid ka Printsessi ja Kuninga muusikalised kujundid.

Ka teatripoolsed muljed on head. Kollektiiv näis esietenduseks olevat igati tükiküps. Orkester kõlas hästi. Lavakujundus oli ökonoomne ja leidlik ning tehtud hea maitsega. Pisut muigama pani aga ime ise, mis lõpus tuleb lavale justkui vehkivate tiibadega monsterum. Kangesti Uduvere moodi! — Valvekoerad olid lahendatud vaimukalt. Kogu lava elas ja tegutses muusikas.

Eredam lavakuju? — Kahtlemata Teo Maiste Must Prints, salakaval ja õel, vokaalselt peen, mefistolikult järjekindel oma tegutsemises.

Oli hea kingitus juubilarilt. Aitäh!